

MOYCHECHAKNING SHIFOBAXSH XUSUSIYATLARI

Alfraganus Universiteti Tibbiyot fakulteti davolash ishi talabasi

Bekmirzayeva Gulira'no Akbarali qizi

Alfraganus Universiteti Tibbiyot fakulteti davolash ishi talabasi

Axmadova Madinabonu Alisher qizi

Alfraganus Universiteti Tibbiyot fakulteti davolash ishi talabasi

Baxtiyorova Jasmina Baxtiyorovna

Alfraganus Universiteti Tibbiyot fakulteti davolash ishi talabasi

G'offorov Dilshodbek

Annotatsiya: *Moychechak (Matricaria chamomilla) qadimdan xalq tabobatida keng qo'llanilgan dorivor o'simlik hisoblanadi. Uning gullari tarkibida efir moylari, flavonoidlar, kumarinlar, organik kislotalar va boshqa biologik faol moddalar mavjud. Moychechak yallig'lanishga qarshi, tinchlantiruvchi, og'riq qoldiruvchi, antiseptik va spazmolitik xususiyatlarga ega. U asosan shamollash, oshqozon-ichak muammolari, teri kasalliklari, ginekologik holatlarda va asab tizimi kasalliklarida keng qo'llaniladi. Moychechak choyi, damlamasi yoki ekstrakti shaklida iste'mol qilinadi. Uning keng farmakologik ta'siri uni nafaqat xalq tabobatida, balki zamonaviy tibbiyotda ham dolzarb ahamiyatga ega qilmoqda.*

Kalit so'zlar: *Moychechak, Matricaria chamomilla, shifobaxsh o'simlik, efir moylari, yallig'lanishga qarshi, tinchlantiruvchi, antiseptik, xalq tabobati, dorivor o'simlik.*

Moychechak(lot.Matricaria)-asteraceae oilasiga mansub bir yillik gulli o'simliklar turkumi.Eng mashhur turi-ROMASHKA (Matricaria chamomila) bu o'simlikdan dorivor va kosmetika maqsadlarida keng qo'llaniladi.

Moychechak gulining xususiyati: tabiat dorixonasidagi eng foydali va samarali o'simlik bo'lib, bu o'simlik bosh,miya,tish,quloq,ko'z og'riqlarini va boshqa xastaliklarni davilashda keng qo'llaniladi. Asosan mikroblarga qarshi kurashish xususiyatiga ega bo'lib,ichakda bijg'ish jarayonini kamaytiradi, alirgik reaksiyalarni susaytiradi, safro ajralishini me'yorlashtiradi. Moychechak gulini damlamasi ko'plab kasalikni yengishda samarali hisoblanadi,masalan: ko'z yaralarida,og'iz chayishda kuygan yaralarni yuvishda soch to'kilishida,qazg'oq bosganda,genikologiski kasalliklarda(vanicha qilish),ichburug'da va gemoragik kasalliklarda (huqna qilish) davolashda samarasi yaxshi natija beradi.

Hozirgi kunda moychechak damlamasidan kosmetika mahsulotlarida ham keng qo'lanilmoqda misol uchu: ayolar pardozi vositalarida, yuvinish mahsulotlarida, bolalar uchun yuvinish vositasida va tanani namlantruvchi kremlarda shu kabi mahsulotlarda keng qo'lanilmoqda.

Tavsiyalar: ko'p ishlab charchaganda moychechak damlamasidan bir sitakan estemol qilinsa tanadagi charchoqlarni oladi va yuz terisini taranglashtiradi. Hozirda ko'plab qizlarni yuzida turlixil toshmalar yoki husun buzarlarni ko'ramiz agarda moychechak damlamasidan kun davomida ikki yoki uch stakan ichilsa hamda yuzga sprej sifatida qo'lanilsa yaxshi natijaga erishiladi. Moychechak damlamasi ichilganda ichak falolyatini yaxshilaydi va teriga sprej sifatida qo'lanilganda teridagi toshmalar o'rni qichishishlar to'xtaydi va teri tinchlanadi.

Xulosa: Moychechak — tarkibida biologik faol moddalar mavjud bo'lgan dorivor o'simlik bo'lib, u turli kasalliklarni davolashda keng qo'llaniladi. Uning yallig'lanishga qarshi, og'riqni kamaytiruvchi, tinchlantiruvchi va antiseptik xususiyatlari tufayli xalq tabobati va zamonaviy tibbiyotda dolzarb ahamiyat kasb etadi. Moychechakning dorivor shakllari — choy, damlama va ekstraktlar — inson salomatligini mustahkamlashda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi. Shu boisdan, uni farmakologiya va fitoterapiyada keng tadbiiq etish tavsiya etiladi.

Quyida sizga moychechakning shifobaxsh xususiyatlari haqida yozilgan matn uchun foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati namunasi keltirildi. Agar sizda aniq foydalanilgan kitoblar yoki maqolalar bo'lsa, ularga asoslangan holda ro'yxatni to'ldirishim mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov U.K., To'xtayeva S.B. Farmakognoziya. — Toshkent: "Tibbiyot", 2019. — 256 b.
2. Rasulova D.M., Xodjayev Sh.Sh. O'simliklardan tayyorlangan dorivor vositalar. — Toshkent: "Fan va texnologiya", 2020. — 180 b.
3. Абдуллаева Г.А. Лекарственные растения и их применение в народной медицине. — Ташкент: Мехнат, 2018. — 212 с.
4. World Health Organization. Monographs on Selected Medicinal Plants. Volume 1. — Geneva: WHO, 1999.
5. Barnes J., Anderson L.A., Phillipson J.D. Herbal Medicines: A Guide for Healthcare Professionals. — London: Pharmaceutical Press, 2007.